

LLIBERTAT

ANY II. — Núm. 319

TARRAGONA, DIJOUS, 5 D'AGOST DEL 1937

FRANQUEIG CONCERTAT

PREU: 15 CENTIMS

Malgrat la defecció de les potències democràtiques, l'Exèrcit popular va seguint el seu camí vers la victòria!

Amb el nostre exclusiu esforç aconseguirem la derrota del feixisme internacional!

Malures d'avui

El canvi de camisa

Escolten amics lectors:

Hi havia en un temps llunyà un país on pel desig de domini i d'explosió humana es rebelaren uns homes traidors en contra dels Governos legalment constituïts. El poble però va començar a aixafar el moviment facciós i no parà fins organitzar unitats militars i cossos d'exèrcit completament disciplinats i potents. Des de la sublevació havien passat molts dies; als camps de combat s'anava vessant de sang; el feix ajudat per nacions estrangeres intentava operacions de gran envergadura, trobant-se però sempre amb el braó dels soldats del poble; la reraguarda patia no obstant crisis profundes causades ningú sabia com i per què.

Un antifeixista cent per cent, xicot que sempre havia pres part d'una faiso activa i decidida en tots els moviments populars, valent-li aquesta activitat, privacions, persecucions i empresonaments, un bon dia va voler cercar el motiu d'aquestes falles de la reraguarda i s'endinsà per centres oficials, Departaments, Conselleries, Ajuntaments, Delegacions, i corporacions públiques. També visità sindicats i organitzacions filials d'aquests. L'home tot sentint-se filòsof cercava la veritat a estil del famós Diògenes.

Resultat? Seguiu escoltant lectors:

A un càrrec de responsabilitat dins del ram de justícia hi va trobar un facciós cent per cent que si bé mai assassinà cap antifeixista, dins de la Facultat de Dret sempre es va distingir per les idees de "Dios, Patria y Rey".

Ara però aquest senyor, antic conegut del xicot antifeixista, era del "Partido" i representava "los supremos ideales de la revolución i de la justicia humana."

Seguint per la mateixa voravia el xicot va entrar a un edifici militar i després de preguntar per un dels caps d'allà, va sentir com un copet a l'espatlla. Al girar-se un altre antic estudiant facciós, amb els galons de Tinent, és presentava tot tufat dient "noi que cerques per ací, mira si vols alguna cosa soc l'amo, demana i dit i fet". Aquell antic lligaire també era del "Partido".

Canviant de voravia, l'antifeixista cent per cent entra en dependències oficials i arreu el mateix espectacle: revolucionaris nous de trineca, abans cacies, lligaires, carlins i fanàtics religiosos posats dins dels llocs de responsabilitat en nom d'un gloriós "Partido" o d'una més gloriosa encara "Sindical". Com per art d'encantament el món s'havia canviat. La mentida reinava i els oportunistes havien aconseguit fer de partits i sindicals el camp apropiat dels seus agoïsmes.

Allò del "canvi de camisa", havia vençut les resistències de gent responsable i havia esdevingut la malura d'aquella reraguarda.

Per a solucionar aquest greu problema de la reraguarda, prou que tothom parlava des dels periòdics, mitjans i demés estris de propaganda, però... com que hi havia partits que havien pujat gairebé exclusivament per l'ingrés a les seves rengleres d'aquesta classe de gent oportunista, la cosa cada dia es feia més insostenible i la solució no arribava.

El xicot antifeixista no ens va explicar res més i per tant aquesta història està per acabar.

Com acabarà? Vosaltres mateixos lectors!

El canvi de camisa ha fet a la causa del poble molt de mal. Neteja, neteja, ciutadans de Catalunya, altrament la història del nostre poble acabarà malament!

COP

Els "AMICS DE LLIBERTAT" defensen la revolució veritable de Catalunya i lluiten lleialment per un nou estat de coses constructiu, just i humà.

Un sol color?...

En una habitació ben fosca, cremant un xic de carbonat de sosa, es produeix una flama viva d'un fort colorit groc-ataronjat. Una flama prou intensa per deixar il·luminada tota l'habitació. I es veu que per molt brillant que la llum sigui, desapareix tota distinció de color. Sols queda llum iombra, com en una fotografia o un dibuix al clar-obscur.

Els cortinatges beigs, les persianes verdes, els mobles i objectes amb llurs variats colors, tot apareix blanc, negre o gris. Les cares de les persones prenen un aspecte repulsiu, i la manca de color natural els fa semblar espectres.

Fins ara, era el millor procediment per donar a comprendre quan gran fóra les pèrdues de la sensació de color.

Ara ja hi ha un altre experiment i per estrany que sembli, pot fer-se a plena llum del dia. L'exclusiva de l'experiment la tenen a l'Espanya on impera el feix.

Els homes i els actes tenen un mateix color. Els objectes no s'hi noten en aquella campanya, però si algun objecte pren relleu, queda desseguida impregnada del color únic d'allà.

El color, imagineu-lo. El color del fàstic, ha d'ésser un color fàstic. No és pas el blanc ni el negre. No és un color produït per la descomposició de la llum. És el color de la repugnància. I aquest és el tò de l'Espanya esclavitzada.

Entre els homes, imagineu-vos un general borraxo per essència. Un altre que té aires, peus i gustos de femella. — Els mosquits a aquest estiu, tant fiblen, que hom pensa si prenen per un Franco a cada u de nosaltres. — Imagineu-vos també bisbes predicant l'amor dels uns als altres, soldats rossos i soldats moros dormint en una quadra. — Hi haurà lloc per a tots; però és segur que dormen un sobre l'altre. — imagineu-vos frares predicant la caritat; clergues ensenyant el quint manament, milers i milers d'homes per quins l'alcohol i el vici és l'únic plaer que en aquesta vida troben.

Entre els actes, imagineu-vos processons, judicis amb els trets característics dels judicis a l'Espanya esclava, anades i vingudes de grans magnats tractant de no descuidar-se de cap possible font d'ingressos donat el cas que Franco — pobres il·luso — guanyés la guerra.

Entre els objectes imagineu-vos un detente bala al pit d'un moro d'Iní. Una medalla d'un sant o santa, al coll d'un assassí d'ofici al servei del feix. Una ploma que descriu quin tractament més humà (?) dona Franco als presoners. Una ploma que sapiguem los silen-

Un sergent italià confessa que els seus connacionals ultratjaren vilment les dones gaditanes

El "Daily Worker" fa relació dels documents trobats a poder d'un feixista italià, sergent de metralladores, després de la desfeta de Guadalajara.

Entre ells figura un passaport signat pel cap del Regiment 202; un salvaconduit al portador facilitat a Càdiç pel comandant cap de les forces militars del Sud, amb data 12 de febrer del 1937; una carta del seu fill, datada a Itàlia el 15 de febrer; una carta de la seva muller, datada el 26 de febrer.

Extractem el seu diari donant els noms dels pobles espanyols tal com apareixen en l'original. El desconeixement de l'idioma espanyol, que no tingué temps d'aprendre aquest "nacionalista", li fa variar els noms de Cifuentes, Trijueque, Brihuega i altres.

No corregim l'estil, per tal que

els suplicis que passen els ciutadans espanyols a les presons de Berlín o Roma, presoners de l'OVRA o la GESTAPO, entregats a elles com a fiança dels presoners alemanys i italians que han vingut a matar infants i dones espanyoles.

Tot d'un mateix color. Color de fàstic, repugnant. Aquest color tant poc plaent als catalans.

Als anti-catalans no deu desplaure'ls molt, quan actuen com actuen, parlen com parlen, escriuen com escriuen i pensen... qui és capaç de saber com pensen!

Als que ens injurien, els brindem aquell petit experiment de què parlàvem al principi. Tanqueu-vos en una habitació fosca i cremeu amb un estri addient una mica de carbonat de sosa i si us agrada aquell color uniforme, únic, blanc, gris, o negre, no sabrem que dir-vos-hi. Si no és el color del fàstic, serà el color de l'imperialisme i aquest color els catalans mai ens ha plagut i avui que hem vist com podíem conviure quan la serenitat era imposada encara menys.

No ens entenem i cal que ens entenguem. Rectifiqui qui degui o almenys que calli. Uniformitat de color, pot ser carència de color. Uniformitat en pensar, pot ésser també carència de pensaments. I el pensament no s'imposa, s'escolleix i els fills d'aquesta terra tant nostra fa molts anys que tenen fets els seus pensaments. Els supeditem a l'interès de tots. El menys que podem exigir és un tracte igual.

JATORRI

el diari no perdi autenticitat. Fa així:

26-1-37. — Cacha (port italià prop de Nàpols). Sortim en el "Lombardia". Som 6.000 soldats. Destí desconegut.

28-1-37. — Tenim tempestat. Ens maregem quasi tots.

31-1-37. — Arribada a Càdiç a la nit. Desembarquem.

5-2-37. — Visito Càdiç; és encisador; tan agradable com les nostres ciutats. En opinió meua, és millor que Spezia. La gent és simpàtica, especialment les dones. Alguns ens demanen records. Crec que dintre de nou mesos els tindran moltes d'elles.

10-2-37. — Hem establert contacte amb els alemanys. Es mostren molt correctes amb nosaltres, però... són els mateixos que foren en la guerra gran; no em sorprendria que algun dia tinguéssim algun embolic amb ells. Això fóra desagradable.

15-2-37. — Càdiç. Avui he experimentat la sorpresa de sentir que em cridaven "Menut". He oblidat que em trobava a Càdiç. M'he girat immediatament i m'he vist davant Silvestrina i Bionono (?); he tingut molta alegria. Hem canviat uns quants petons i hem passat la vetllada junts molt divertits.

17-2-37. — Sevilla. Després d'unes quantes hores de tren hem arribat a aquesta ciutat, que em sembla formosíssima, si bé hi hem romàs poc temps per a conèixer-la.

18-2-37. — Som al tren; en un apartador. Esclaten dues mines; la locomotora ha descarrilat; els vagons reculen; la locomotriu que enganxen corre la mateixa sort. Són les dues de la matinada, i no saben què fer, saltem a terra i formem per companyies, però sense

(Passa a la segona pàgina)

La Divisió 29 dissolta

Copiem del "Diari de Reus":

"S'està procedint ràpidament al desarmament de la divisió 29, que ha estat dissolta per ordre ministerial i que estava quasi tota integrada per elements del P.O.U.M."

A darrera hora d'abans d'ahir a la tarda havien estat entregats quatre canons del set i mig, quinze metralladores, molts de fusells, morters i abundant material de guerra."

Un sergent italià confessa que els seus connacionals ultratjaren vilment les dones gaditanes

(Ve de la primera pàgina)

resultat. Sembla que aquests accidents han estat produïts pels comuns.

20-2-37. — Almeded. Aquí hem passat la nit; és una població agradable. El vi es ven a 60 cèntims el litre. Els soldats li reten llurs honors; n'hi ha molts que els puja al cap.

22-2-37. — Medinaceli. Hem arribat a aquest punt, a sis mil peus sobre la carretera de Madrid. Vaig a dir quelcom sobre els meus companys. Som la quarta companyia de metralladores de la 740 especial d'infanteria. El que mana la companyia és el capità Innocenti, de l'entassio. El tinent Galiconi és de Lucca; mana el primer escamot. No és mala persona, encara que els soldats se'n queixen. El tinent Balvi és d'un poble proper d'Arezzo, de Cortigliani Fibocchi, es tracta d'un ignorant presumit; mana el segon escamot; els seus subordinats parlen pestes d'ell.

El tinent Bernocci mana el tercer escamot; és un jove florentí, jovial i no molt exigent. Joestic a les seves ordres i mano la tercera escuadra del tercer escamot. He de manejar una metralladora, cosa ben xic difícil alguns cops per haver de preocupar-me del comandament de la meua escuadra. Els sergents, caporals i soldats són tots de Toscana, Arezzo, Lucca i Pistoia.

Entre nosaltres hi ha dos napolitans i vuit sicilians; en realitat tots som oscans.

28-2-37. — Medinaceli. El batalló surt enter de Medinaceli; anem a peu, i després d'haver caminat 27 quilòmetres arribem a Garbatera, província de Guadalajara. Fou un dia de fatiga. Em sento cansat i m'e'n vaig a dormir. Observo que el batalló s'ha portat admirablement. Dels seus 800 homes solament quedaren tres en el camí. Hi ha 20 centímetres de neu.

bat al front, a 85 milles de Madrid. Té gràcia que, després d'haver llegit a Itàlia les notícies sobre el setge de Madrid, sigui un dels que va a intervenir en la seva captura.

7-3-37. — Som a 80 milles de Madrid; fem alto. Després ens dirigim cap a Guadalajara. Esperem trobar resistència; etnim disposat tot el que necessita la infanteria àdhuc bombes de mà. La moral és elevada.

8-3-37. — 80 milles (Segerona). Són les dues de la tarda. El batalló avança, cobrint set milles. L'artilleria obre el foc; hi ha diversos batallons que esperen l'ordre d'atac. Nosaltres constituïm la força de reserva. A les nou del matí s'inicia l'avanç; avancem cinc milles; som a 75 milles de Madrid.

9-3-37. — Es renova l'ofensiva. El meu batalló està llest a les vuit. En un principi ens acompanya l'exèrcit (som a 70 milles de Madrid). Cinc tancs s'oposen a la nostra avanç; les nostres metralladores no produeixen efecte; els nostres tancs són inferiors als seus. Una vegada desaparegut aquest obstacle, ens trobem amb un altre, quan som a 61 milles: són tres grans metralladores que ens barren el pas. Se'ns diu que són emplaçades a molta alçada, i tallem les files (no sense experimentar pèrdues). Fem dotze presoners, entre els quals hi ha un soldat de Lucca, pel qual gairebé vaig perdre la vida quatre vegades en protegir-lo perquè no fos llinxat pels meus companys; el que vaig fer no fou per salvar-lo, sinó perquè el cap el pogués sotmetre a l'interrogatori. Després d'haver vençut aquest darrer obstacle, l'enemic es retira, perseguit per una columna motoritzada que el segueix fins a 46 milles

de Madrid. El grup de Marino es mostra molt inquiet.

10-3-37. — Sortim del lloc on hem passat la nit a l'aire lliure i, després de caminar setze milles, arribem al front a Brique. Després de dues hores de repòs, a l'església de Brique, es va fer de nit i no vaig poder veure el poble. Sortim cap a al línia de foc; des d'aquest moment tot va anar malament, com el temps; nevava molt.

11-3-37. — Briqueba. Lluitem en formació molt ajustada a causa del mal temps, sense poder aconseguir els nostres objectius. No obstant, varem poder apoderar-nos d'una granja on varem passar la nit.

12-3-37. — Seguim a la granja, a causa de la neu que va caure durant la nit. El nostre paper es redueix a cridar l'atenció de l'enemic per tal de poder-lo atacar per un altre punt. La nit passada en va donar molta feina.

13-3-37. — Cap al tard de la tarda vaig tenir el gust de veure dos enemics: Espadoni i Massai, pertanyents a la 535, que van venir a rellevar-nos. La lluita al front es duia a terme; anem a descansar; les nostres pruyes no són pas de consideració: un mort, dotze ferits i vint lleugerament contusionats, entre aquests últims hi sóc jo, que vaig rebre un cop al colze dret, per explosió d'una bomba de mà, llançada el dijous, dia 11 de l'actual, per un soldat "roig".

Sortim i, després de caminar set milles, ens veiem sorpresos per l'explosió de trenta granades. Des d'aquest moment, to va anar malament per a nosaltres, perquè el nostre batalló va tenir dos morts i divuit ferits. Crec que els batallons 724 i 725 van tenir més baixes.

Estic descansant ajagut sobre unes mates de mongetes. Jo crec que, després de set dies d'haver estat sota l'acció del foc enemic, haurien de facilitar-nos un lloc millor per a descansar, encara que considerem naturals les dificultats que porta la guerra, que són grandíssimes i no ho permeten. Els avions no paren de turmentar-nos (la setmana ha estat terrible).

15-3-37. — Silibar. Ja som novament a la línia de foc per rellevar la 525; sembla que aquests ho han passat molt malament. Aquest sector del front és horrible a causa de l'herba, que no permet veure els que s'hi amaguen.

16-3-37. — Silibar. Villa Ibarra ha sofert els efectes del bombardeig; ha estat evacuada; nosaltres hi estiguérem el dia 11: L'artilleria i els avions mostren gran activitat. A les sis hem estat rellevats.

18-3-37. — Cifutis. Aquest matí hem sortit de Brigueba en un canó, amb destinació al sector de Cifutis. Pel camí m'he trobat amb Padriñi; m'ha dit que Massai i Spadano han sortit il·lesos de la pal·lissa infligida al regiment 255.

19-3-37. — Cifutis. Dia malissim a causa del mal temps. Els roigs no donen senyals de vida; hem estat sense fer res; hem menjat patates bullides, puix que n'hem trobades 20 quintars.

20-3-37. — Cifutis. (En arribar a aquest punt dona fi al diari.) Com es veu a través d'aquest diari, la guerra la porten exclusivament unitats regulars estrangeres. De l'"Exèrcit" espanyol no se'n parla ni de passada, i molt menys dels falangistes i requetés.

MANUEL PEDROL

Olis purs d'oliva

TARRAGONA

Temes locals

Caí que parlem de proveïments

IV i darrer

S'ha demostrat amb tota claretat que l'actual política de proveïments no rutlla com és precis. Els homes que han tingut al seu càrrec la gestió d'un afer tan delicat com és el de proveïments han fracassat d'una manera rotunda i escandalosa. Havem de creure que el seu fracàs ha estat degut principalment a la manca de capacitat i coneixements en matèria comercial per quan proveir un país o una ciutat és una cosa purament comercial.

Ací tothom pot anar a dirigir proveïments — com totes les branques de l'economia, és una cosa de la revolució (?) — sense demostrar un coneixement elemental d'allò més indispensable per a fer obra positiva. Aquí no s'ha cercat l'home experimentat en qüestions comercials. S'ha cregut que un capacitat carillaire o un bon paleta pot dirigir proveïments i ací és on apareix la gravetat del mal. Cada home al seu lloc i a la seva especialitat.

Recordem el cas de França durant la gran guerra. També els comentaments foren dificultosos, fins que cansada d'experiències doloroses degudes a homes desconeguts de la tècnica comercial, cercà un home competent i va trobar-lo en el gerent d'una importantíssima casa comercial. No hi ha dubte que a la gran guerra va jugar un paper importantíssim la política de proveïments i aleshores no es tracta-

va pas d'una guerra civil, sinó d'una guerra en què les dificultats eren encara majors i sorgien amb molta més facilitat. Les dificultats que trobava no foren totes superades a desgrat de la competent organització comercial, però és que en èpoques de guerra és natural que les dificultats vagin presentant-se continuament. Però, malgrat les dificultats, a pesar dels obstacles, quan hi ha una direcció competent i experimentada, salva els obstacles i supera les dificultats amb el mínim de sacrificis.

Aquí s'han realitzat una sèrie d'aprenentatges que fa esgarriar. Com que hi han hagut tantes crisis, cada vegada s'ha realitzat una nova provatura que el país sap prou bé el que li costa. Es hora de realitzacions pràctiques i no d'aprenentats més o menys aprofitats. La gestió dels proveïments no ha d'esdevenir una escola d'ensenyament. Hi han d'anar els que ja saben d'aquestes matèries. No s'ha de deixar res a la improvisació. Si no ho fem així desgavellarem encara més la nostra Economia. I és precis que trobem una solució urgent si volem salvar-la.

Tots al seu lloc, a la seva especialitat, i a complir amb tota dignitat fent tasca profitosa a benefici de la Pària que ha d'ésser la fita de les nostres activitats.

CORB

Inspecció d'Ensenyament Primari

DE TARRAGONA

El "Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya" del 20 de juliol darrer publica la següent Circular de la Inspecció d'Ensenyament Primari de Tarragona:

"Havent estat creats per Decret del Ministeri d'Instrucció Pública del 21 d'abril darrer, els Serveis de Difusió de l'Ensenyament per mitjans mecànics, o sigui l'organització de circuits de cinema a les escoles nacionals, i requerida aquesta Inspecció d'Ensenyament Primari per tal que faciliti relació al Ministeri de tots aquells mestres que puguin interessar-se per aquest ser-

vei i que vulguin fer-se responsables de la seva comesa, i als quals es proporcionaran totes les dades que els puguin interessar.

Aquesta Inspecció s'adreça als mestres nacionals de l'ex-província de Tarragona perquè li manifestin, en un termini breu de temps, si els interessa allò més amunt exposat, i als Batlles del mateix territori per tal que vulguin donar la màxima divulgació a aquesta circular.

L'Inspector-cap, Francesc Blanch i Bosch."

Cinema Teatre Tarragona

Extraordinari programa per avui, DIJOUS, dia 5 d'agost de 1937.

Tarda, a tres quarts de sis. — UNICA SESSIÓ

Presentació dels coneguts i grans artistes Walter Connolly i Fay Wray, en la gran producció "Columbia".

Carne de escándalo

Projecció de la grandiosa pel·lícula sonora:

Una aventura trasatlántica

Completarà el programa la projecció d'una cinta de

Dibuixos

DISSABTE i DIUMENGE vinent:

Dues grans superproduccions.

"La hija de Juan Simón" i "Don Quintín el amargao".

Tarragonins! Anuncieu a "LLIBERTAT"! A l'ensems que hi guanyeu materialment amb la venda, contribuïu a la tasca lloable que ve desenvolupant el nostre periòdic

Notes informatives

El Comitè Permanent d'aquesta Corporació municipal, en sessió celebrada el dia d'ahir, acordà el següent:

1. Aprovar l'acta de la sessió anterior.

2. Departament de Governació. — Concedir a Pau Fortun Sánchez, el lloc núm. 14 de verdures del Mercat del Port; idem a Rosa Mercadé Torrells, el lloc núm. 48 d'aviram del Mercat Central; autoritzar a Joan Sanabra Robert per a sacrificar bestiar cavall i mular a l'Escorxador municipal; concedir a Joan Sanabra Robert els llocs número 28 del Mercat Central i el número 14 del Mercat del Fòrum per a vendre carn cavallar i mular d'acord amb els preus que es fixen; concedir dos mesos de llicència sense sou al funcionari municipal Isaac Romero Villalba.

3. Departament de Cultura. — Posar a disposició de la Generalitat de Catalunya la casa núm. 10 del carrer de Cavallers per a destinar-la a Arxiu Històric, cedint tota la documentació que tingui caràcter històric que té l'Ajuntament.

4. Dictamen del Departament de Foment. — Aprovar comptes.

5. Departament de Serveis Públics. — Concedir dues plomes d'aigua a l'administrador de Correus per al nou edifici a la plaça de Corsini; idem l'augment d'una ploma d'aigua a Josep Alomà Sanabras en nom de l'"Ateneo Libertario" per a la finca "Mas Ventosa" a la partida de la Rabassada; idem idem un quart de ploma d'aigua al director del Parc d'Indústria, amb caràcter gratuït; idem id. id. al Parc Mòbil Militar, també amb caràcter gratuït.

6.6. Suspendre d'empleu i sou i instruir expedient al bomber Francesc Fortuny, per a abandonament de destí.

7. Intervenció. — Aprovar la distribució de cabals per al proper mes d'agost.

El que es fa públic per a coneixement general, en compliment del disposat a l'article 130 de la llei municipal catalana.

Tarragona, 31 de juliol del 1937. — El secretari, J. Maria Olivé. — Vist i plau. — L'alcalde president, R. Boronat.

Establiments "ROIG"

Olis purs d'oliva

Les millors qualitats
els més bons preus

Baixada Pelxateria, 9 - Tel. 1197, 1

Plaça de la República, 13 - Tel. 1632

TRIBUNAL D'URGÈNCIA

A l'Audiència es reüní ahir el Tribunal d'Urgència per a fallar la causa seguida contra Antoni Berenguer, de Belltall, pel suposat delicte de desafecte al règim.

Presidi el Tribunal el magistrat senyor Jané, actuant de fiscal Joan Merelo, i de defensor el lletrat Jaume Foraster.

Després de la prova testifical, que en general fou favorable al processat, el fiscal sol·licità la pena d'un any i un dia d'internament en un camp de treball.

El Tribunal l'absolució.

Seguidament amb la mateixa constitució de Tribunal es veié la causa contra Salvador Sans Escoda, de Benisanet, també per suposat desafecte al règim.

El fiscal sol·licità un any i un dia, i el Tribunal l'absolució.

ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

Després d'examinada pel Consell Permanent la situació política general, s'acordà per unanimitat la creació d'un Directori polític el qual tindrà plens poders per a dirigir la política del Partit.

Aquest Directori polític estarà integrat per:

MARTI BARRERA
VICENÇ BERNADES
MANUEL GALE
CARLES PI I SUNYER
MIQUEL SANTALO
JOAN SAURET
ANTONI M. SBERT, i
JOSEP TERRADELLES

Molts alemanys abominen la política criminal i nefasta de Hitler i la seva colla

Sabut és que premsa nazi treballa al dictat del Ministeri de Propaganda, un dels organismes del Reich al qual s'atribueix una gran importància. Goebbels tot sovint, però, té cada enrabiada!

En publicacions clandestines, editades unes en el mateix país i d'altres a l'exterior, hom procura fer veure la realitat de la situació del poble alemany. Les propagandes contra Hitler i el nacional-socialisme són nombroses i s'accentuen, d'un temps ençà, en llur virulència i difusió.

De fa poc és a la Marina que hom adreça una intensa propaganda antihitleriana. Emissions clandestines de ràdio, diaris, fulls volants han estat difosos entre els components de les tripulacions dels vaixells de la flota. Heus ací la traducció d'un dels fulls circulats darrerament entre la Marina. Diu així:

"Companys! Mentre les vostres famílies passen gana a Alemanya, Hitler despena milions per a trameure avions i canons a Espanya. Hom us promet la pau i el que es fa és conduir-vos a la guerra, i això per tal d'augmentar els beneficis de la indústria dels armaments.

Avions alemanys assassinen a Espanya dones i infants, sense que ni tan sols un diari d'Alemanya gosi parlar-ne. Cal combatre aquesta política d'aventura, d'insensatesa i criminal de Hitler, Salut, Thaelmann!"

Considerem que aquest text és ben expressiu i necessàriament ha de produir els resultats cercats. A tota persona ben nascuda li ha de trepugnar el que fa el "führer-canceller". Cal no oblidar que Hitler no és l'Alemanya, sortosament.

Agitació antijaponesa a tota la Xina

Informacions rebudes a Xina indiquen que la tensió augmenta a tot el territori xinès, i amenaça els interessos japonesos i la seguretat dels residents nipons.

A la vall del Iangsé, els negocis japonesos estan a punt d'ir fallida, a conseqüència del boicot xinès. Les companyies japoneses registren pèrdues enormes. Els obrers xinesos abandonen les empreses japoneses on treballen, i la majoria de funcionaris dels consolats de ciutats de l'interior es dirigeixen cap a Hankan o Xang-Hai.

D'altra banda, a certs cercles de Tòquio se sap que alguns caps de l'exèrcit "roig" xinès són esperats a Nankin per establir un pla d'operacions en el cas d'un conflicte declarat amb el Japó. Es creu saber als mateixos cercles que "els roigs" avançaran, a través del Xansi i de Suiuan, en direcció al Jehol, per tal de desorganitzar la reraguarda japonesa.

Segons "Las Noticias" l'Assemblea de Funcionaris de la Generalitat va palejar la seva adhesió "més entusiasta" a "Las Noticias".

Ara resultarà que per a ésser bon català el primer que s'ha de fer es llegir premsa castellana. Coses del "Partido" que hi farem!

I mentrestant a Londres perden el temps en discussions estèrils

Segons informa al seu diari el corresponental que té el "Times" a Gibraltar, 7.000 marroquins i un regiment d'etropes mixtes acaben de desembarcar a Algeires.

Això en els moments que al Comitè de no intervenció i a totes les principals cancelleries europees es parla de la sortida dels estrangers que lluiten a Espanya.

Voleu major sarcasme que aquest nou desembarcament de gent mercenària?

cal no confondre el respecte a la Llei amb la impunitat. Cal també que tots els partits i sindicals anteposin els interessos del front antifeixista a altres apetències i a interessos dels seus grups.

Estem en guerra i hem de guanyar-la. Si cal, amb una mà de ferro, la nostra es tremparà i serà d'acer. Totes les tendències tenen dret al mateix tracte per part meua, però a cadascun li contestarem segons el llenguatge que empli.

L'atemptat frustrat contra el President de l'Audiència

Les autoritats de Catalunya protesten del fet

Amb motiu de l'atemptat de què feu objecte el president de l'Audiència i del Tribunal de Cassació de Catalunya, senyor Josep Andreu, a la Secretaria particular de la Presidència es reben telegrams de tot Catalunya protestant d'aquest acte vandàlic i criminal, que des de feia més d'un any estava en gesús a la nostra terra.

Immediatament d'ocorregut el fet, l'honorable President de la Generalitat, l'alcalde de Barcelona, el president del Parlament de Catalunya, el conseller Terradelles, el cap superior de Policia, el ministre de Sanitat del Govern de València, en nom d'aquest, el delegat del Govern d'Euzkadi, i sens fi de personalitats que en aquests moments farien la llista inacabable, feliciten el senyor Andreu per haver resultat il·lès de l'atemptat i protesten d'aquest acte que repugna tota consciència honrada.

El president Andreu, davant la impossibilitat de poder contestar particularment a tots aquells que s'han interessat per la seva salut, fa present, en nom seu, del seu secretari particular, dels xòfers i agents que formaven la comitiva, en el moment de cometre's l'atemptat, el seu agraïment per les mostres d'estima i consideració de què han estat objecte, i en felicitar els agents de la seva ascorta per la serenitat amb què repel·liren l'agressió, fa constar tota la seva repugnància per aquest fet de barbàrie, que, com acostuma a succeir en semblants casos, ha causat ferides a dos funcionaris que en aquells moments sortien del Palau de Justícia en compliment de llur deure.

TOS Confits Miret

Preu: Una peseta
FARMACIA MARTINEZ
COS DEL BOU, 2

Unes enèrgiques declaracions del conseller de Governació sobre l'ordre a la reraguarda

Ahir al matí el conseller de Governació i Assistència Social, Antoni M. Sbert, ha rebut els periodistes, als quals h'amanifesat que acabava de celebrar una llarga entrevista amb el delegat general d'Ordre Públic, senyor Paulí Gómez, i que entre altres coses havien parlat de la necessitat d'organitzar els serveis de forma tal que es pugui actuar amb l'energia que les actuals circumstàncies exigeixen i amb una perfecta coordinació entre tots els serveis, tant si depenen del Govern de la República com si són de la Generalitat.

El conseller ha acabat dient que certs elements treballen d'acord amb els feixistes per tal de desorganitzar la reraguarda i sabotejar la causa del poble. Una vegada més

ENTRESOLS VALENCIA

Saldos i Novetats Ocasions permanents
en sedes, llanes, cotons, gèneres de punt

Apodaca, 11, entresol

Tarragona

PRO HOSPITAL DE SANG

Relació de donatius rebuts a Ràdio Tarragona amb destí a la subscipcio oberta a profit de l'Hospital de Sang de la nostra ciutat:

	Pessetes
Suma anterior:	5.534'65
Josep Aubia	5'—
Conxa Masip	2'50
PSUC i UGT. de Pobla de Mafumet	150'—
Indústries Blandinieres, se gona entrega	198'75
Antoni Palomar	5'—
Secció Magisteri CNT.	100'—
Control Saló Modern	125'—
Treballadors Casa Joan Pallarès	254'—
Salvador Calatayud	2'—
Pau Ricomà i Tutusaus	25'—
Conxita i Carmeta Tomàs	4'—
Josep Maria Rué	2'—
Maria Casas	2'25
Treballadors Casa Enric Garriga	50'—
J. M. Pàmies i altres	55'—
Magatzems "La Bocacalle"	50'—
Anselm i Pepita Valls	7'—
Josep Consarman	50'—
Recaudat Papereria Moderna	10'—
P. i N. Vilamajó i Navarretí	5'—
Marujita i J. Palmero	2'—
Collectivitat paletes-manobres	100'—
Grup companys obrers de la mateixa	50'—
Suma i segueix:	6.920'95

MOVIMENT DE POBLACIO

Nats

Jordi Frisach Gassol.

Defuncions

Josep Borràs Aragonés, Hospital, de 80 anys.

Leandra Ventura Ventura, Sant Josep, 7, de 86 anys.

Matrimonis

Valerià Giménez Cuesta amb Inocència Tauste Simarro.

Ferran Garcia-Meras Rodrigo, amb Rosalia Pons Rubio.

CONSELLERIA - REGIDORA DE SANITAT I ASSISTENCIA SOCIAL

Trobant-nos en els mesos en que la morbiditat per febre tifoide acostuma a ésser més intensa, aquesta Conselleria-Regidora es creu amb el deure de recordar als habitants de la nostra ciutat totes aquelles precaucions que exigeix aquest fet i més encara si tenim en compte la gran quantitat de refugiats que han vingut a augmentar la població de Tarragona.

Cal que tothom recordi que la febre tifoide es en gran part una malaltia evitable.

Hem de considerar suspecta tota l'aigua que no provingui del eabai públic, especialment l'aigua dels pous, fonts i recs dels volts de la ciutat.

Cal abstenir-se d'una manera absoluta de menjar cru tota mena de marisc, sobre tot el procedent de l'interior del port.

No s'han de menjar sense bullir les verdures dels horts en els quals encara s'emprin adobs humans.

Exigiu la màxima condició dels llocs de venda de queviures.

Sigueu nets; l'afebre tifoide és la malaltia de les mans brutes.

Denuncieu a la Inspecció Municipal de Sanitat tots els casos de febre tifoide. Seguiu estrictament tots els consells profilàctics del vostre cipa en el cas de tenir un malalt a tre metge i els de la Sanitat municipal vostra.

Vacuneu-vos contra la febre tifoide. Al Dispensari Municipal us proporcionaran els injectables o bé us vacunaran gratuïtament.

Ciudadà, recorda que la lluita contra la febre tifoide és la lluita per la vida teua i la dels teus; i encara és la lluita pel bon nom de la ciutat.

LA INFANTIL

Confeccions per a nens i senyora

Baixada de Misericòrdia, 16

Secció esportiva

FUTBOL

CASAL D'ESPORTS (AMATEUR) - PARC INTENDENCIA

L'Amateur del Casal d'Esports, continuant l'obra humanitària d'organitzar partits a profit de la subscipcio que "Ràdio Tarragona" ha obert per tal de destinar-la als familiars de les víctimes del passat criminal bombardeig feixista a la nostra ciutat, ha organitzat un interessant partit amb el Parc d'Intendència desplaçat a Tarragona.

Aquest partit es jugarà dissabte, a les cinc de la tarda, ja que l'ama-

teur "casalista" ha de tornar la visita a la U. E. Obrera de Reus, efectuada per aquest cercle diumenge passat en un partit a profit també dels familiars de les víctimes, i en el qual es disputa una copa que féu ofrena el conseller municipal de Serveis Públics de la pàtria de Prim.

En l'equip del Parc d'Intendència hi figuraran, entre altres elements, Martorell, del Casal d'Esports, i Llopis, del Reus Deportiu.

En la propera edició donarem compte de la possible alineació de l'Amateur del Casal.

Antena

Abans de sortir la C. N. T. del Govern de la Generalitat, en una de les darreres crisis, va plantejar la qüestió del camp. Naturalment, d'haver-se aprovat el criteri d'aquella organització s'hauria produït un greu col·lapse al camp. No va reeixir la proposta cenetista perquè psiquistes, rabassaires i esquerristes s'hi oposaren. Els mateixos socialistes — aleshores tocava el torn d'actuar d'uguetistes — posaren el crit al cel fidels a les seves consignes de defensar la petita propietat i, sobretot, de no promoure la guerra a comarques, perquè tot-hom no tingués altra preocupació que el guanyar la guerra a Franco.

Val a dir que mentre la guerra continua necessitant l'escalf i la cooperació de tots els estaments de Catalunya no és gairebé viable o almenys oportuna una legislació agrària. Per allò — més que res — del que s'ha vingut proclamant: "Primer guanyar la guerra, després vindran les reformes, ben estudiades i atemperades a l'ambient polític i social."

Però heus ací ara s'ha posat damunt la taula del Consell de la Generalitat un decret que regula la vida del camp i la regula d'una manera que pretén ésser definitiva, aprofitant així més enllà de la mateixa "línia" del ministre d'Agricultura Uribe que només ha donat una solució provisional, de mesos.

Hem llegit el text de l'esmentat decret a "Treball" d'ahir. Ens hem volgut orientar en l'encapçalament que hi posa l'òrgan psiquista i val a dir que no ens hem convençut gens de la necessitat del tal decret almenys en la forma que ve redactat. La mateixa presentació de "Treball" dona lloc a dubtar de l'eficàcia d'una tal regulació de la vida al camp. "Aquest decret — diu — que forma part d'una sèrie de disposicions legals que PODEN normalitzar jurídicament la nova situació creada..." Després, continuant la mateixa "línia" del ducte expressa que el tal decret POT satisfer totes les tendències.

Els psiquistes — tan aficionats a les fórmules infalibles — mostren una evident inseguretut davant la virtut que el decret ha de tenir quant a la normalització de la vida en el camp i a l'adhesió de totes les tendències de la pagesia.

Ara bé tots els decrets es tornen més bons i esdevenen més funestos i ineficàços segons sigui la reglamentació que després se'ls dona. L'article 24 faulta el conseller d'Agricultura per a posar en marxa l'esmentat decret amb una Ordre. Hem aconseguit el text a projecte de l'esmentat reglament i en ell ens hem refermat en el nostre

criteri que es va a una convulsió aguda i perillosíssima en el camp català.

Per avui — per a no fer massa extensa aquesta ANTENA — direm que entre les coses que xoquen més és l'article tercer: "L'exploració familiar no podrà disposar de més terra que la indispensable per atendre les necessitats de la família segons les regles fixades a cada localitat per la Junta Municipal Agrària".

Amb l'assignació d'un hort i poca cosa més — segons l'estat d'anims d'una Junta Municipal Agrària — un pagès es podrà veure obligat a "trencar cadenes", com diria aquell.

Després per a rodonar més el desori i facilitar l'acció d'una "política de poble" segueix l'article quart que diu: "L'extensió de la terra assignada a l'exploració familiar, és variable en la proporció que varin les necessitats de la família..." De manera, que en cada defunció, absència d'un familiar, etc., caldrà remoure tot el terme municipal per a adoptar-hi les variacions que ha sofert una família del poble.

I dels pagesos que ara són al front, què en farem? Es que es vol anar a la reproducció en gran escala d'aquell sistema del començament de la revolució perquè el soldat lluités amb més braó al front se li arrabataren les terres d'ell o del seu pare?

Per a calcular les "necessitats" d'una família es tindran en compte les gallines, les vaques, etc., que tingui. Si el pagès cria massa aviram o obté massa llet no podrà tenir tanta terra.

Només per a viure, el justet. I ja no cal dir com fóra de "justeta" la ració que alguns revolucionaris determinarien per al que no fos dels seus...

"Compte amb el camp!" Per què no es practica aquesta consigna que fou posada tan de moda quan uns "altres" volien també una "regulació" de la vida del camp?

(De "La Humanitat")

Casa RIGAU

JOIES I RELLOTGES

RIGAU

Baixada Misericòrdia 14—Tel
TARRAGONA

PRECISAN OBREROS PARA AVIACIÓN

CHAPISTAS

FRESADORES

SOLDADORES

Para peticiones e informes dirigirse a

S. A. F. 3

Dirección, REUS

Espigolant

"La Publicitat" denuncia la campanya que porten a terme alguns dels refugiats de la nostra terra i molt acertadament diu:

"Catalunya ha rebut amb els braços oberts els éssers humans que les vicissituds de la guerra han llençat a la seva falda acollidora. Els tractarà amb tot l'afecte que es mereixen uns germans que han lluitat i que han sofert per la causa comuna. Es partirà amb ells el pa i la sal. Fora molt demanar, com a compensació d'aquesta conducta, si voleu obligats, que els refugiats aprenguessin d'estimar Catalunya, que fessin un esforç per comprendre la seva llengua i els seus costums que volguessin ajudar els catalans en l'esforç conjunt per a aixafar l'enemic de tots i reconquistar les llars que un dia van perdre!"

Haurem de parlar més clar encara?

**

"Solidaridad Obrera" escriu sobre Catalunya el que segueix:

"Y Cataluña con un esfuerzo y una aportación superiores a toda comparación, ha hecho triunfar, sus libertades que le son debidas, sus usos, su arte y la lengua gloriosa de sus postas y sobre todo su espíritu diez veces revolucionario, el que se mantuvo discolo y bravo contra los Austrias, contra los Borbones y contra los bandidos que en octubre glorioso detentaban el Poder arteramente."

Molt bé companys nosaltres estem identificats en tot això que diu. Hi ha però en la vostra actuació i en la nostra una cosa que ens separa: nosaltres complim al peu de la lletra el sagrat deure de tot català començant per parlar i dignificar la nostra parla. Ho feu vosaltres?

Rovira i Virgili sobre la petició de certs senyors de Saragossa que volen sigui aquesta ciutat la capital de l'Espanya rebel diu a "La Humanitat":

"Fan bé els facciosos de no tenir il·lusions sobre la possibilitat d'establir a Madrid llur capital. En allò que no fan bé és de tenir il·lusions sobre la possibilitat d'instal·lar-la a Saragossa."

Es que les entitats saragossanes que han iniciat les gestions, ignoren la geografia dels fronts de guerra? Es que no saben que pel nord del riu Ebre, les línies republicanes són només a uns 15 quilòmetres de Saragossa, i això que per aquella banda no ha començat encara l'ofensiva a fons? Quines garanties i quina comoditat poden oferir els saragossans a la Junta franquista, trobant-se com es troben sota l'amenaça del bombardeig artiller, tan bon punt l'exèrcit republicà faci entrar en joc els canons de llarg abast contra la capital aragonesa?

No. Madrid no podrà ésser capital dels franquistes, perquè no reconquistaran l'heroica vila. Però Saragossa no és tampoc evinent per a aquesta capitalitat efimera, no sols perquè es troba a prop de la línia de foc, ens encara perquè s'acosta el dia que serà recobrada pels republicans."

Aquest número ha passat per la prèvia censura

"Treball" diu que són partidaris de la unitat i que res ni ningú canviarà la seva norma de conducta:

"Ens diuen que volem eliminar els homes més representatius de Catalunya, i no podem respondre sinó que això és tan mentider com absurd. Si aquest hagués estat el nostre propòsit, que ningú no dubti que ho hauríem fet, car no ens han faltat ocasions adequades; però no perseguim ni perseguim aquest objectiu. Ans al contrari, hem valorat en tot moment tots aquells que poden significar un símbol de la unitat de Catalunya amb Espanya. Però això no significa ni pot significar que renunciem al dret elemental i inalienable de dir sempre, alt i clar, la nostra opinió lleial, quan creiem que aquests homes s'equivoquen i que els demanem, amb tota la consideració que llur càrrec mereix, que actuïn de la manera que ens sembla justa i adient amb els interessos de la causa popular."

"El Noticiero Universal", en la seva inicial comenta certes actituds d'intransigència que s'han adoptat de la nostra reraguarda i a l'efecte diu:

"En el propio seno de la U. G. T., cuyo sentido de ponderación era un alto ejemplo de civismo, se han producido pugnas e intemperancias dignas de censura por si había de preponderar esta o aquella tendencia en la dirección de ciertas entidades sindicales, y lo que todavía es peor; se ha llegado al empleo de la violencia en apoyo de criterios irreductibles, dando por entero al olvido las normas democráticas por cuyo triunfo combatimos y que en definitiva habrán de prevalecer en el mundo si se quiere que haya paz."

Fosteriormente un atentado repugnante ha puesto en peligro la vida del presidente de la Audiencia, señor Andreu, y ha causado dos víctimas inocentes.

Estos hechos revelan la existencia de algunos focos de morbosa vesanía, individuales o colectivos, en diversos sectores de nuestra retaguarda, y a nadie se ocultará el peligro que esto supone.

A estas alturas, no se puede tolerar a nadie que pretenda imponer sus ideas por la violencia, ni mucho menos que haya quien se tome la justicia por su mano."

"Diari de Reus" i per la ploma del seu editorialista M. Badia Colomer, comenta el concepte de la violència dient al respecte algunes veritats:

"L'atemptat de què ha estat víctima — sortosament sense conseqüències — el president de l'Audiència de Barcelona, ens han sug-

gerit aquestes ratlles d'avui. Recordem que en les jornades vergonyoses de maig — no per vergonyoses, però, deixaran d'ésser exemplars perquè demostraren que el proletariat de Catalunya no està disposat a certes maniobres —, en aquelles jornades, un dels primers afanyos que tingueren els que volem nomenar-los per una vegada més incontrolats, fou el de reduir l'Audiència. Els que de la Revolució n'havien fet un motiu per a poder fer de criminal i de lladre d'una manera impune, cregueren un deure acabar amb el que era l'encarnació de la justícia popular. El descabellat intent no reeixí, quedant en peu la representació de la justícia, que s'ha d'anar aplicant als responsables de molts crims comesos per terres de Catalunya. Poc a poc es posen en clar fets vergonyosos comesos a l'empar d'un període de sorpresa i de disbauxa "revolucionaria" i sagnant. I ara que es posen en clar els fets com a conseqüència d'aquest descobriment de cementiris clandestins, és simptomàtic que el president de l'Audiència de Barcelona sigui objecte d'un atemptat amb les pistoles metralladores en mans dels que, segurament, estan interessats en què aquestes coses quedin en la imunitat.

Contra la violència és bo que tothom reaccionï. Contra tota classe de violència que no respongui a l'esperit intrínsec de la revolució. I quan les protestes contra fets que deshonoren un poble es fan d'una manera clara i contundent, és precís, a més, que es posi voluntat en desemmassar els autors de molts assassins. Es trobin on es trobin. Que allà on siguin no deixin, però, d'ésser criminals."

Si voleu comprar barato
no deixeu de visitar el

**BAZAR
ALEMANY**

Rambla 14 Abril, 61

El temps

OBSERVACIONS METEOROLÒGIQUES DE L'INSTITUT

Temperatura a l'ombra: màxima, 28; mínima, 22.

Baròmetre a 0 i al nivell de la mar: A les 8 h., 759'9; a les 18, 760'4.

Direcció del vent: A les 8 h., SSW.; a les 18, SSE.

Estat del cel: A les 8 h., quasi tapat; a les 18, id.

Classes de núvols: A les 8 h., St. Cú. A. Cú.; a les 18, id. id.

Evaporació: En les 24 h., 3.

Sugrañes, Impresor. — Tarragona

MOSTELLE

Sue de raïm sense fermentar. Indicadíssim per a malalts, convalescents, parturientes i nens.

De venda a les farmàcies i drogueries.

Rafael Escofet - TARRAGONA